

Излази суботом

Циљена:

За Дрну Гору на годину 8 круна, на по годину 4 круне.
За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на годину 12 круна, на по годину 6 круна.
За све остале земље годишње 20 франака у злату, на по годину 10 франака у злату.
Претплата се прима само у год. и полугодишњим роковима.
Поједиња број 20 хелера.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Власник: Државна Штампарија

Цетиње, у суботу 4. марта 1906.

Главни уредник: Милош Живковић

Претплата се прима поштом, само и непосредно администрацији „Гласа Црногорца“ на Цетиње, а коме је наручије, т. Перу Рамадановићу, К. Ц. агенту у Котор.
Дошле се шаљу Уредништву. Рукописи се не враћају.
За огласе плаћа се: за сваку ријеч или за број од пет шифара по 4 хелера за први пут, а за сваки даљи пут по 2 хелера.

СЛУЖБЕНИ ДИО.

МИ
НИКОЛА I.

по милости Божјој

Књаз и Господар Црне Горе

На предлог Нашег министра унутрашњих дјела ријешили смо и рјешавамо:

да се Никола Бајагићу, племенском капетану капетаније планине пивске, на основу члана 21. закона о чиновницима грађанског реда уважи оставка, коју је на државну службу подnio.

Наш министар унутрашњих дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 17. фебруара, 1906. г.

Никола с. р.

Министар унутрашњих дјела,

А. Гојнић с. р.

МИ
НИКОЛА I.

по милости Божјој

Књаз и Господар Црне Горе

На предлог Нашег министра војног производимо:

за команданта дурмиторске бригаде Јока В. Аџића, досадањег артиљерског командира.

Наш министар војни нека изврши овај указ.

Број 571—1—276

Ријека, 26. фебруара 1906. год.

Никола с. р.

Министар војни,

Бригадир Ј. Вукотић с. р.

НИКОЛА I.

по милости Божјој

Књаз и Господар Црне Горе

На предлог Нашега министра војног производимо:

у чин командира Амазу Тадића досадањег поткомандира и постављамо га за команданта баталиона Мупе-Пивске.

Наш министар војни нека изврши овај указ.

Број 574—1—279.

Ријека, 26. фебруара 1906. год.

Никола с. р.

Министар војни,

Бригадир Ј. Вукотић с. р.

МИ
НИКОЛА I.

по милости Божјој

Књаз и Господар Црне Горе

На предлог Нашег министра војног, а по саслушању Нашег Министарског Савјета ријешили смо и рјешавамо:

да се бригадир војвода Лазар Социца досадањи командант дурмиторске бригаде, по својој молби — стави у пензију, која му припада по годинама службе.

Наш министар војни и Наш министар финансија и грађевина нека изврше овај указ.

Број 572—1—277.

Ријека, 26. фебруара 1906 г.

Никола с. р.

Министар војни,

Бригадир Ј. Вукотић с. р.

Министар финансија и грађевина,

А. Радовић с. р.

МИ
НИКОЛА I.

по милости Божјој

Књаз и Господар Црне Горе

На предлог Нашег министра војног, а по саслушању Нашег Министарског Савјета, ријешили смо и рјешавамо:

да се командир Стеван Матановаћ, командант баталиона Цуцко Ђеклићског и Перо Сердарев Поповић, перјанички капетан, по својој молби — ставе у пензију, која им припада по годинама службе

Наш министар војни и Наш министар финансија и грађевина нека изврше овај указ.

Број 573—1—278.

Ријека, 26. фебруара 1906 год.

Никола с. р.

Министар војни

Бригадир Ј. Вукотић с. р.

Министар финансија и грађевина

А. Радовић с. р.

МИ
НИКОЛА I.

по милости Божјој

Књаз и Господар Црне Горе

На предлог Нашег Председника Министарског Савјета и Министра Иностранних Дјела, а по саслушању Нашег Министарског Савјета, ријешили смо се и рјешавамо:

да се Славо Рамадановић, консул, стави на расподјелу.

Наш Председник Министарског Савјета, Министар Иностранних Дјела, нека овај указ изврши.

Ријека, 1. марта 1906.

Никола с. р.

Председник Министарског Савјета

министар иностранних дјела

А. Мијушковић с. р.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВИЈЕСТИ.

— Данас прије подне у манастирској цркви одржан је свечан парастос блаженопочивној Књагињи Зорки Карађорђевић. Парастосу, на коме је чинодјејствовао Високопреосвећени Митрополит Господин Митрофан са многобројним свештенством, био је присутан Његово Краљ. Височанство Књаз Наслједник, који је нарочито због тога допутовао са Ријеке Парастосу су присуствовали и г. г. министри и остали великодостојници војног и грађанског рода.

— Г. Петар Максимов, царско-руски посланик при нашем двору, допутовао је са госпођом из Дубровника

— Г. Тошев, овдашњи бугарски дипломатски агент, отпутовао је са госпођом и породицом у Дубровник, гдје ће провести неко вријеме на одсуству.

Пад француске владе.

Француска влада, којој је био на челу министар предсједник Рувје, пала је неки дан због неповољног гласања о једној интерпелацији у парламенту. Тако Француска сада има министарску и парламентарну кризу, која је дошла у невријеме због конференције у Мароку.

Политички кругови у Паризу одавно су вјеровали, да Рувјеров кабинет неће моћи дуго владати. Тај је кабинет зависио од милости социјалиста, који су сваког дана чекали прилику да га оборе. Пад тога кабинета био је питање времена. Још при отварању овогодишње сесије парламента радикали су показивали према Рувјеровом кабинету извјесно незадовољство и у парламенту, и у

штампи преко својих листова. Рувје је једном већ био у мањини поводом предлога о вјезбама резервиста, али тада није хтио да даде оставку, и стижући да сачека згоднију прилику. Сад је та прилика дошла брзо и неочекивано.

Рувјеров кабинет био је четрдесет и четврти од прогласа Треће Републике. Дошао је на управу 25. јануара прошле године, кад је пао Комб. Није Рувјеров кабинет најсимпатичније поздрављен приликом доласка на управу. Прогресиسته су према њему били нерасположени, јер су увлачење тројце радикалних шефова у кабинет гледали као продужење Комбове политике. Радикалне групе такође нијесу биле задовољне, јер није уважена њихова жеља, да на чело владе дође њихов присталица. Социјалисте су ријешиле да чекају. Влада је, примайући власт у руке, изјавила да продужава политику Комбова кабинета. И ако је Рувје чешће наглашавао, да се не ослања на десницу и на центрум, већ на левицу, ипак је и ова према њему била хладна. Комбов програм одобравале су све напредне странке, нарочито оне, које су одобравале политику одцјепљења цркве од државе. И ако је Рувје увјеравао радикале и социјалисте, да продужава политику Комбовог кабинета, коју су те двије странке одобравале ипак је он чешће долазио у искушење због држања тих странака. Радикали су на име жељели по што по то, да прије маја, кад ће се вршити нови избори за коморе, добију чист свој кабинет. Та их је жеља руководила, да оборе Рувјеров кабинет. На несрећу Рувјерову, против њега су се ујединиле многе странке. Против владе у одсудном тренутку говорио је у парламенту радикалац извјестилац Бријан, а говорили су још Ламар и Рибо. Дебата је била веома занимљива. Рувје је изјавио на крају дебате, да као министар предсједник неће примити никакав мотивисан пријелаз на дневни ред, којим би се влада обвезивала, да ће одложити рад око одвајања државе од цркве. Он је тражио, да се преко интерпелације тако пријеђе на дневни ред, како ће се у томе видјети одобрење владине политике и рада.

На крају свога говора Рувје је отворено нагласио, да влада не може допустити да закон устукне пред вољом појединаца и бунтовника, којима је до чеда. Па ипак влада је са многих страна послје изјаве министра предсједника била нападана, а ип са једне брањена. Један социјалиста био је у томе тренутку циник и замјерао је влади, што није објаснила католицима, да се инвентарисање цркава у њихову корист врши. Неки клерикалац је тврдио, да влада у земљи мир неће успоставити све догле, док се не измири са папом. Радикални вођа Мене изјавио је, да ће са својом странком гласати само зато против простог пријелаз на дневни ред, да би се једном стало ногом за врат овој дволичној влади. И тако је Рувје на један пут изгубио све пријатеље. Кад је свршено гласање, које је за владу исцало са свим неповољно, Рувје се дигао са министарске столице, дао својим колегама знак да

пођу и рекао: Овдје ми више немамо шта да тражимо!

Пад Рувјеровог кабинета заинтересовао је свијет највише због мароканског питања. Није толико важно, ко ће саставити нови кабинет — вели један париски лист — колико је важно, ко ће у њему бити министар спољ. послова. Нови кабинет и онако неће бити израз хомогене већине у парламенту, пошто су Рувјера обориле неколике странке, које се иначе не воде. Рувје је изјавио, да је сав срећан, што је скинуо са себе терет. Према томе, он неће ући у нови кабинет. Због криво француски делегати у Алжезирасу мораће прекинути даљи рад, чекајући на инструкцију нове владе. Рувје је, истина, послао своје оставке изјавио, да његово наслједнику у министарству спољ. послова оставио што се тиче Марока боље стање, по што је примио, али питање је, да ли ће се наћи наслједник, који ће бити посвећен у све тајне мароканске политике.

Политичке вијести

Рјешење министарске кризе у Србији. Послије вишедневнoг мучног преговарања између оба радикална крила и Скупштине, министарска криза у Србији рјешена је тако, што је на чело кабинета дошао генерал Сава Грујић готово са свима истим лицима, која су била у пријашњем кабинету, изузевши министра финансија Марковића, који је био жртва неуспјелог зајма код банке Унион Банке. Са рјешењем кризе, управо закрпом кризе, већина београдских листова није задовољна. Они су мишљења, да ни Грујићев кабинет неће моћи ништа учинити и да ће бити веома кратког вијека. Завимљиво је, да озбиљни листови, који су ван странака, са свим рђаво пишу о данашњој ситуацији у Србији. Тако озбиљни „Трговински Гласник“, који се ријетко кад мијења у унутрашње партијске тразвице, овако оцјењује данашњи унутрашњи и спољашњи положај Србије:

„Да је какав демон српски вјештачки стварао ругобу, којом би најдрже компромитовао и демократију, и уставност, и парламентарност, и државни углед, и животне интересе, пита би ружније могао створити од овога стања, кје је у нас наступило а у ком се од наше демократије ништа друго не види осим демократске зависти, која ништа не трпи изнад свога нискога просјечнога урвања; у ком се од наше уставности ништа друго не опажа него форма без духа, у којој се законодавни фактор сам растројава до парализе; у ком се сва парламентарност своди на бројну претежност једнога гласа; у ком од државнога угледа остаје само онолико колико може да подмири личне сујете и рачуне веколицине крвнички завађаних чиновника и политичара око отимања о власт и о материјалне користи од ње.

Ми немамо довољно ријечи ни вјештине, да представимо сву ругобу те демонске слике.“

Руски парламенат. Недавно је цар Никола издао манифест, у коме објављује, да је намјерао остати при

уставном облику владавине, и да ће се zbog тога руски државни савјет претворити у горњи дом народног представништва. Ни један закон неће моћи да се поднесе цару на одобрење ако не прође кроз оба дома. „Новоје Време“ о томе пише са највећим одушевљењем. Овај манифест — вели поменути лист — даје пуну гаранцију за остварење нада руског друштва, које ће се сјединити са владом у законодавном тијелу. Нека Бог благослови тај корак у новој ери! Русима, чија је велика отаџбина тако равривена, сада је једина дужност, да употребе све своје силе и способности на преображај умни, морални и материјални своје отаџбине и за вјерностављање јединства у њој, да би Русија постала још већа. Лист „Свијет“ у томе манифесту види праву гаранцију за уставни живот. Сад је вријеме за рад, а не за критику — вели тај лист. Радити се може само тако, ако сви будемо љубили отаџбину.

Нова руска стратегијска жељезница. Ако је вјеровати неким руским и страним листовима, Русија је ријешена да не одступи од своје улоге у Азији и да што боље обезбједи тамо свој положај. Руски мјеродавни кругови обављено се сада занимају плановима за грађење нових војничких и стратегијских жељезница у Азији. У плану је нова велика сибирско-туркестанска жељезница. Нова пруга одвојиће се од станице Поломоншаја на сибирској прузи, па ће преко Барнаула и Вјернога (близо киргизске границе) ићи према Ташкенту да се споји са тамошњом пругом, и на тај начин пресијоцаће Средњу Азију од сјевера до југа. Ова ће пруга бити дугачка преко 2700 километара, и она ће поред војничких циљева, доносити велику корист и тиме, што ће спајати ванредно плодни тропски Туркестан са крајевима уз сибирску пругу. Неки мјерни богати крајеви куда ће проћи ова пруга, а који су сада слабо насељени, убрзо ће процијетати. Стаповништво тих крајева заступа највише гајењем стоке, која ту ванредно добро успјева. Да су ти крајеви пообично богати, доказује то, што самих најплоднијих ораница за жито има на 450 хиљада хектара. Годише 1902 произведено је тамо

584 хиљаде тона жита. Кад се такви крајеви вежу жељезницом, насеље и култивирају, они ће бити прави земаљски рај, који ће моћи да храни пола европске Русије у случају нужде. У овим плодним крајевима веома се много гаји стока. У вароши Вјерном па два пазара прода се 300 хиљада оваца, 40 хиљада коза, 20 хиљада рогате стоке и 1500 камила. Да је код толике производње оваца огромна производња вуне, коже и меса, само се по себи разумије. Руски вјиквијери напали су у тим крајевима и велике количине сребрних, жељезних и златних руда. Жељезничка пруга, која ће те крајеве спајати са Русијом, ревитираће се сама по себи. За грађење ове пруге руска влада добила је најповољније понуде од страних капиталиста, али како та пруга има и веома важац стратегијски значај, то се сумња, да ће је Русија дати на експлоатацију страним капиталистима. Она би жељезница спајала Туркестан са Сибиријом, и на тај начин, у случају потребе, Русија не би морала довлачити војску чак из Европе нећ из Јужне Сибирије. Кад се стигри ова врло важна пруга, Русија ће имати три жељезничке пруге, које ће водити из Европе у централну Азију. Тиме ће јој одбрана азијских граница бити много лакша.

Књижевност, умјетност и просвјета

Православно Црногорско Друштво Никола I. У Лос Ангелесу у Калифорнији (Сјев Америка) основали су тамошњи наши вриједни радници Црногорци своје удружење. Прије оснивања покретачи су се обратили понизном молбом на Њ. Кр. В. Господара, да им благоволи допустити, да удружење носи Његово име. Пошто је од Њазе Господара добијено тражено одобрење, друштво је засновано и у јавности сада носи назив: „Православно Црногорско Друштво Никола I.“ у Лос Ангелесу — Калифорнија. Друштву је циљ, да удружи својих чланова и придошлица добрих људи потпомаже наше раднике Црногорце, који остану без рада или које затекне каква друга невоља. На даље друштво има још један лијеп и патриотски задатак: да своје чланове што чешће скупаља у своју читаоницу и да у њих подржава духовну везу са отаџбином и у Европи и са идеалима, који су везани за њихову отаџбину. — Друштвена је управа онако састављена: Предједник Вуко Шкеро; потпредједник Миливоје Зарубица; тајник Драго Раичевић; рачуновођа

Вуко Перовић; благајник Воко Булајић, и барјектар Мирко Петковић.

(Педесетогодишњица великог добротвора српског). Ових два прелазно је у Биоград велики добротвор српски Љубомир Крмановић педесетогодишњицу од свога рђења Љубомир Крмановић родио се 1856. у Брчкој у Босни. Већ трговина његовог дједи Миће Крмановића била је велика и на далеко чувена. Његова кућа била је отворена свима који су потпоре тражили. И сами су га Турци поштовали. У таквој се кући васпитао Ристо отац Љубомиров, а тако исто и син му. Љубомир је имао петоро браће и двије сестре, али сви су померли у раној младости. Његова мајка Петрија сву је негу посветила њему, своје јединцу. Основну школу почео је учити у Брчкој, па је послје продужио у Славон Броду. По српшеној основној школи отац га посла у Биоград у гимназију, а 1873. у трговачку академију у Љубљану. Кад је свршио академију, Љубомир је дошао кући и по светио се трговини. Очева радња била је све већа, и имада је највише посла са Србијом. С тога се отац Љубомиров пресели у Биоград. Највише су радници на извозној трговини. По смрти оца, сам је преузео радњу у своје руке. Љубомир је радњу разграно, а капитал умножио тако, да се кућа Крмановића сматра у Србији као најбогатија. Али Љубомир није текао само за себе. Он је свагда дијелио сиротињи, потпмагао јавне установе, хумана удружења и све у опште што је од користи народу српском. Његови прилози иду у све српске крајеве; он не заборавља ни једну школу, ни једну цркву српску. Нема мјеста у цијелој Српској, гдје се не би знало за његово име, или гдје у листи добротвора и придошлица не би било и имена Љубомира Крмановића. И српска књига уретила га је у своје добротворе. Српски књижевни листови добијају од њега прилоге, а неки му морају да буду благодарни за свој опстанак. Једна ријетка врлина краси овог српског добротвора: он не тражи рекламу, не тражи да се слави, већ увијек помаже у тишини да нико не зна.

(Македонија и Македонци) Књига Ивана Иванова. Са тим насловом изашло је велико дјело Ивана Иванова, опис земље и народа, са географском, етнографском, статистичком и привредно трговинском грађом. Књига износи 21 штампан табак великог формата, а има 43 слике. Издање је врло луксузно. Цијена му је 6 динара. Поручбе се шаљу штампарији Савића и Коки у Биограду. У књизи има 23 одјељка.

Ово ванредно лијепо дјело Ивана Иванова, шефа београдског Бибригора, заслужује пажњу српског свијета и по својој богатости и доброј садржини, и по укусној техничкој обради. О овоме дјелу, које је добротом пишчевом послато на приказ и уредништво нашег листа, проговоримо опширније у другом приликом.

Књига о Љуб. Крмановићу. Биоградски професор М. Павловић написао је књигу о великом добротвору српском Љу-

Рајић, Милорад Петровић, Милорад Павловић, Осман Ђикић, Авдо Карабеговић, Сокољанин, Пјетро Косарић, Милосав Јелић, Јакон Шантић, Душан Ђукић, Сима Пандуровић, М. Ускоковић, М. Ђирковић, М. Мирон и др.

Прелазимо на пошљедњи књижевни ред у овом прегледу, на књижевну критику. Она данас добро стоји. И ако нема Љ. Недећа, који је, и у нашој земљи и ван граница њених, остао најпопуларнији представник модерне критике, онако као што је г. Ј. допуштено овако здружити ова два имена; и ако, дакле, нема Недећа, критика данас ипак има добар квалитет својих радника. Нећу да кажем да су сви добри, али међу њима има људи са сурепом укусом, лектиром, књижевном културом; у критици сигурно нема мање снаге него у другом родовима наше књижевности. Представници њени јесу, најприје од кола старијег у главном: г. г. Андра Никодић, Светозир Николајевић, Милан Савић, Момчило Иванчић, Ђорђе Поповић, Данило Живаљевић, Јован Грчић, Милан Недељевић, и др.; а послије, од кола у главном млађег: г. г. Вједан Поповић, Јован Скерлић, Марко Цар, Јаша Прдановић, Бривој Поповић, Јован Дукић, Урош Петровић, Милутин Драгутиновић, П. Телетов, П. Лагарић, Илија Пивачковић, и др.; и, у позорнијој критици, г. г. Драгомир Јанковић, Душан Ђукић, Милан Грчић, Павле Маринковић, Јевта Угричић, Милодраг Ристић, Миланко Поповић, и др. Критика наша има и једну врло добру страну, коју је потребно одмах истаћи. Она, наиме, данас посвећује нарочиту пажњу нашим писцима и нашим књижевним појавама, и ако би, често по спреми људи који је представљају, могла то исто чинити и са страним књижевностима. Тај појав, који пређе није био јединствено само „Листа“ г. Светозира Николајевића, показује ону јачу, српску, националну жичу коју све преобраћа, све асимилује, и која је могла чак и англомана Недећа да учини поштованим народне сепаратисте

бояру Крмановићу. Књигу је издало власништво Мостарске Мале Библиотеке.

(Нова химна Краљевине Србије). Одбор стручних лица, који је састављен по налогу министарства просвете Краљевине Србије, проучавао је и одјењивао послје расписаног конкурса за српску химну поднесене пјеме. Одбор је нашао да је најбоља химна, што ју је сјенио признати пјесник српски Алекса Шантић, и њу је предложио за награду. Биоградски листови објављују текст те нове химне, коју је министарство просвете већ уришило. Пјесник ће добити расписану награду од 2000 динара.

Београдски „Трговински Гласник“ о новој химни доноси ову стручну оцену:

„Читаоци, који су ту пјесму прочитали, могли су се увјерити, да она нема услова за народну химну. Химна треба да буде што краћа, садржином што збијенаја, а при том што разумљивија и за памћење што подесивија, како би је сваки Србин могао знати и, као молитву, имати увијек у глави поред Оце Наше.

Међутим, пјесма г. Шантића доста је дугачка, а при том је веома испредлетна, неразумљива и за памћење одвећ тешка. И најинтелигентнији мора је неколико пута пажљиво прочитати, да би је могао анализирати и разумјети, а да би је запамтио — морао би се нарочито потрудити. Мање образовани, полуписмени и неписмени, предажином преко ње као преко сваке тешке и неразумљиве пјесме.

Осим тога, ова пјесма г. Шантића тешка је и за композицију, јер су сликвине ријечи неједнаке и по броју слогова и по нагласку, а уз то има доста ријечи и са тврдим гласовима и стицајем сугласника.

Све то чини, да би ова пјесма могла згодно пристати у каквом књижевном листу, али не и да буде српска химна.

Како знајемо, влада је ову пјесму усвојила за српску химну баш уочи свога пада. Ми не знамо каква је та потреба била, да се баш у таквим приликама мисли из збирке рђавих пјесама изабрати за српску химну она, која је најмање рђава. Кад се већ није имало што боље, влада би најбоље учинила, да је за српску химну огласила прву стрфу досадање химне „Боже правде“. Та је строфа и лијепа, и садржином одабрана, и разумљива и за памћење лака. У њој је казано све, што треба да садржи једна народна молитва.“

Домаће вијести

(Одликовање) Његово Краљевско Височанство Њаз Господар благовољало је одликовати V-им степеном Данилова орде-на Николу Багданова Јовићевића за његову дугогодишњу ревнентну службу, коју је вршио као кмет општине додосе.

(† Дафина Турова). У Ђолевићима је преминула у 84 год. живота Дафина Турова Пламенац, мајка сердара г. Рада Пламенца, предједника Главне Контроле.

ЛИСТАК.

Стање данашње српске књижевности.

(Предавање П. Поповића на конгресу југословенских књижевника у Биограду.)

(свршетак)

(2)

Послије драме, пријеђимо на пјесму. И пјесма стоји исто тако добро као и приповијетка. Чак, како се међу пјесницима осјећа, поред талента, још и нешто већа књижевна култура него међу приповијетачима, то ће, вјероватно, пјесма остати доцније још боље него приповијетка. И послје, осјећа се и више модерног даха; од Змаја, који тек што је умро, колика разлика у томе погледу! од Војислава, који је још млађи и модернији, такође! Сасвим се други акценти у поезији чују данас, они који се нијесу ни сдугтали раније. И то није само случај једног пјесника; читава је плејада што је ударила у нове струне. Али хајдемо редом. Поред старијих, Њазе Николе, г. г. Л. Костића, Драг. Илића, Николе Ђурића и других, који се рјетко јављају, ту је најприје г. Милорад Митровић који поставља шанску романсу за Војиславом, има мушког полета и срдачности у пјесмама политичког даха, има проије у „Пенелопи“, има духа у епиграмама, има осјећања у чистим лирским пјесмама; само, ако је дозвољено рећи, нема довољно унутрашњег живота за правог лирског пјесника. Ту је и г. Алекса Шантић са своја два манира: први у којем је нарочито његовао музику ритма и грациозност, и који је оставио; и други, несравњено бољим, у којем даје маха чистим, правим, непосредним лирским изливима, и при којем изгледа да ће стајати остати. Ту је и г. Јула Јелена, и она се пуно акцентуа искрено осјећања. Од млађих, или такзваних млађих, ту је, најприје, г. Јован Дукић, који је, у осталим, тешко

карактерисати, јер има сближнији теленат и брже развијање; држим да нећу ипак у цјелини погривјетити ако га карактеришем само по неким гравитацијим групама пје сама и пјесма у прву, и „Дубровачком Циклусу“ на примјер „Правим Легендама“, „Античким Мотивима“, „Јандраниским Сонетима“ и личним. Он је фин, отмен, елегантан, грациозан; има једно чудно богатство свјетских и њених поетских идеја; има јаку моћ асимилације и онога што није у његовој природи и његовој теленту; има дар за живописно, има осјећања и жељности, али има и протјеза сувишне осјељности и жељности, има сензација не смислених, и не лази увијек на ритам и метар. Ту је, послје, г. Милан Ракић. Његове пјесме чешће показују јако и непосредно осјељење, пластично и изразито ефикасе, срцивалност и сјелост у композицијама и епитетима, и, поред неких слобода и небрижљивости у стиху или тежих и неразумљивих мјеста, имају често и стихове у беспрекорној форми какве сентенције; једино бисмо могли замјерити извјесну злоупотребу пеемизма који кадкад ономине на пеемизам Ша-тобраниова Ренса. Ту је, даље, г. Милета Јакшић, са осјељеченим даром за живописно и са добрим темпераментом лирског пјесника нешто штомијих сензација, али у исто доба и са чудном и немисленим фразеологичном покаткад, и с разном декларацијом у страснијим моментима. Ту је још г. Светислав Стефановић. Он има културе и доста литерарног осјећања (у њему има нешто од г. Л. Костића, нешто од Војислава, и других) али држим да нема довољно правог лирског темперамента; сем тога он много грпјепа у метру. Ту су, најдосеље, и многи други које немамо времена да посебно карактеришемо, а који скоро сви уносе доста новог, као и млађи приповијетачи, и још више. То су г. Једа Сисаевић, Јена Степановића, Даница Марковић, и г. Јован Берса, Ристо Одановић, Божа Николајевић, Милан Вурчин, Милутин Јовановић, Душан Савић, Велимир

поезије. Критика наша има још пуно добрих страна; она врло често има врло добар стил, и у том погледу она сигурно не стоји иза приповијетке; она је (може се, поред свих изузетака, то ипак рећи) унијела једну добру дозу поштења у своје судове и еманциповала се од књижевних предрасуда; она је нарочито унијела строже мјерило при одјењивању, мјерило које важи у свјетској књижевности и које је дино и може важити при оцјени књижевних дјела, туђих као и наших; и т. д. Она, наравно, има и својих мана. Наприје, она кадкад иде у страну, склони са свога правца чути, и, уместо да одјењује дјело и развија критичку аргументацију која је с њим у вези, она се упушта у појетицање ситуација и средина кје су у дјелу изнесене, или у посебно расправљање идеја које дјело угрчише и сличне ствари, а пропушта да да читаоцу слику и карактеристику самога дјела. А п шље, она често није активна и организована, и то је, по мом мишљењу, њена највећа мана. То су вам врлине и мана наше критике; какав је њен утицај, њена важност? Вјерује ли јој публика, иштују ли је писци? Не доволно; напротив Још стоји стара мржња према њој, још она општа повика на њену необјективност, тесногрудост, заинтересованост, чак злобност, и то је повика данас можда још јача и једнодушнија него прије. Међутим, та је повика данас вјероватно још мање оправдана него прије. Наравно, рђавих примјера и даље има, и можда више него раније јер се више и пише, али је критика ипак данас пажљивија и досљеднија, и биће то све више. То је и природно. Јер прво, чим се у једној књижевности критика развије до књижевног рода, чим има писца који се само вој на цео живот посвећују, одмах се и њена објективност мора подићи; и што она више таквих радника има, то ће се више и њена објективност дизати, а данас наша критика има много више таквих радника него прије, па према томе и више објективности. А и даље, данас у опште има

Покојна Дафина је била ријетка мајка и Црнорачка, њезна добра и племенита, на далеко чувена и поштована. — Нека јој Бог даде души рајско насеље, а родбини утјехе у жалости.

(Главна скупштина Заватлијског Друштва.) У недељу 26 фебруара одржана је у Зетек Дому редовна годишња главна скупштина „Заватлијског пјевачко-тамбурашког друштва“, на којој је Друштвена управа поднјела извјештаје о свом раду у прошлој години, који су са задовољством били прилици, јер је уз велики и постојани њен труд, стално борећи се са доста скућеним материјалним средствима, учинила све, да друштво што боље ојача и вишу акцију развије, те јој је на предлог једног члана једногласно изјављено било признање и захвалност на њеном неуморном раду за напредак и корист друштва као и хоровој и вриједним тамбурашима на сјајно подигнутом успјеху у току прошле године.

Тога дана садашња управа поднјела је оставку, те је нова изабрала, коју састављају:

Г. Урош Марић, предеједник; г. Алекса Мартиновић, потпредеједник; г. Јован Мартиновић, секретар; г. Марко Хајдуковић, благајник; и одборници: г. Драгомир Стојић; г. проф. Д. Вркић; г. Јозиф Пецај; г. Љубо Таминовић; г. Антон Дебеус и г. Мико Баровић.

Да би то друштво могло што боље и успјешније одговорити својој тежкој и хвале достојном задатку, нарочито сада, када се спрема, да једну код нас већ одавно запажену потребу подмири — потребу, велимо, једног пјевачког хора, зашто је потребно доста и труда и материјалних средстава, што до сада није могло учинити услед недостатка истога и наше немарности, — дужност је, мислимо, свих нас, да га потпомогнемо, а то ћемо моћи учинити уписивањем у чланове друштва (50 хел. мјесечно и добротворски улог од 100 круна једном за свагда) и потпомагањем у свима приликама.

Намјера нам је овим да апелујемо на све пријатеље овог младог и наљаног друштва гдје год их има, да га се сјете, јер ће му и најмањи прилог добро доћи и биће примљен с дубоком благодарношћу, а нарочито се овај апел одица ва цетињско грађанство без разлике положаја, које је и до сада толико сјајних доказа дало о својој пожртвованости, да и сада уписивањем у чланове „Заватлијског пјевачко-тамбурашког друштва“ — даде још једном доказ више о свом родољубљу, о свом пожртвовању.

Не можемо црцнустати ову лијепу прилику, а да не упутимо на цетињско госпје и госпојнице топло молбу, да се сјете овог друштва и уписом у чланство и потпомагањем у свима приликама и разним начинима, а њих је тако много. Да ће ова молба наћи одзива код њих, даје нам наде и то, што нам је позната и досадашња њих ва дарожљивост приликом разних друштвених забава, а нарочито њихов опрсбани патриотизам, којим су се од вајкада одликовале.

међу критичарима не мали број савјесних људи, и који врло високо цијене свој позив. Оцјењујући данас једнога писца а сјутра другог, данашњи критичар и пр. зна да му у те оцјене ваља уништити неког реда, неке сразмјерности и лошљедности у похвали и осуди, неке логичне вјелине и система, дакле и много поштена и искрености. Оно што он једанпут напише ангажује га одмах у једном правцу, задржава га да у истом реду идеја и даље остане спречава га да чини произвољне и каприциозне скокове у својим оцјенама, обавезује га да увијек само оно каже што је у вези с раније казаним и са свима његовим естетичним идејама. Он, додуше, може мијешати тон, узимати некада тон пријатељски а некад непријатељски, некад похвални а некад покудни, јер то све зависи од емоционалних или других релација, од прилика (има прилика кад је похвалнији тон само по себи одређен, неизбјежан!), и т. д. али он ипак мора добро одговорити оци да каже само оно што осјећа, у што вјерује, чему цијелим својим радом тежи. Колико је то тешко! Колико обазривости мора критичар при томе да има! Наравно, заинтересовани писца а ширка публика то често и не виде, и не слуте да се то може видјети, и одмах, чим им се нешто не допадне, закључују на личну мржњу критичареву, на не знам какве материјалне рачуне, и т. д. Срећом, нијесу сви писци од вриједности се п кажу и такти и мудрости и у случајевима кад имају да претрпе због критике и врло гоме менте. Мислимо на случај г. А. Шантића са критиком г. Б. Поповића. Он опомиње на један јаван случај пјесничкога поштења и лојалности који се до скоро чинио немогућан у нас, на случај Флора и Сент-Бева. Велики критичар је напао великога романсијера (поводом романа „Саламбо“), напао јако у своја три чланка „лишена сваке љубазности“, тако да је нама данас скоро чудно да се тако мало говори о роману који ми толико поштујемо, а Флорер му је одговорио једним писмом у којему се правдао

Потпомагајте сваком приликом — „Заватлијско-тамбурашко друштво“

(† Томо Ников Никић) 18. пр. мје сеца преминуо је у Стоњевима Томо Ников Никић. Покојник се родио 1847. у истом мјесту. Учествовао је у свима ратовима, које је Црна Гора за вријеме његова живота водила и у ратовима се одликовао храброшћу и пожртвовањем. Међу својим племеницима био је смиљен, а на далеко у својини поштован и уважаван. Над гробом опростио се с покојником г. Марко Вукосавић, учитељ, истакнувши у својој лијепом говору заслуге покојника.

Нека је покојнику лака дрва земља! (Сједница Општинског Одбора) Одбор општине вароши Цетиња држао је 28 прошлог мјесеца своју редовну сједницу, на којој је свршио око петнаест развијех предмета.

Телеграми „Гл. Црногорца“

БИОГРАД, 1. марта. — (специјални телеграм) Кабинет млићких радикала овако је реконструисан: Предсједник министарства и министар војни генерал Сава Грујић; спољних послова до садашњи министар војни и заст. министра спољ. послова пуковник Антонић; министар грађевина Тодоровић, који прима уједно и портфељ министра финансија. Остали чланови кабинета задржавају старе портфеље, тако: бивши министар предсједник Стојановић портфељ просвјете и црквених послова; Панићевић унутрашњих дјела; Пећић привреде; Драшковић привреде. Краљ је потписано указ о наименовању новог кабинета.

ПARIЗ, 1. марта. — Поводом ужасне катастрофе у рудницама у Куријеру у департману Па де Кале из иностранства стижу предсједнику Фалијеру изјаве саучешћа од владалаца и влада.

АЛЖЕЗИРАС, 1. марта. — Због помиљивих објашњења немачких делегата занетост је понутила. Изгледа као да се обје знајуће стране приближују.

ЛАНС, 1. марта. — На мјесту катастрофе у рудницама у Куријеру био је и министар унутрашњих дјела. Пошто се радници још не могу да јавља, то је управа рудника ријешила, да се поинују сви радници, како би се видијело, колико их нема.

ПARIЗ, 3. марта. — Кабинет су сбравовали Клемансо и Саријен.

ПЕНТА, 4. марта. — Јучер су се маса народа скупљале око спем-

али и захваљило својој критичару, у којем је, како је сам Сент-Б-в послје рокао, „показао толику узвишеност духа и карактера да је сваког обвезао на још веће поштене“, и уопште „изваљао из дијеле претирке много већи господин него што је био“. Слично се понавља и г. Шантић. Он није изваљо пред публику са својим осјећајима увриједна пјесника, него је ћутао, и послушао критику, примјенивши правац који је она осудила. Дај, Боже, да овакви примјери мудрости и разумјенања кје је г. Шантић показао више буде; они праве здраве односе књижевне, они чине част књижевности у којој се појае. — На крају овог говора о утицају и важности наше критике, дајемо још једну примједбу, без тражења згоднијег прелаза за њу. У извјесним нашим просвећеним круговима књижевна критика се често мало цијени, у круговима научничким мислимо. Дешава се да се ова сматра као неозбиљна и лака ствар, недостојна да у начелу издржи поштење са тешиком и озбиљним радом на науци. Те који тако мисле, ја нећу увјеравати о противном, ја мгу само жалити што они престају уз овако неправично мишљење. Један од највећих научика нашег времена — нека ми се допусти да само ово кажем — Гастон Париз најје јачачно уложио на мање интелегенције, на мање рада, на мање обазривости у својој фини есеј о Сили Придому него у своје најкритичније научнике елиције старих француских текстова.

Толико о стању данашње наше књижевности. Ја сам мислио да се на крају укратко осврнем и на преводну и научну књижевност, и на стање наших књижевних списова, књижевних установа и нарочито књижевних филова, али, због изузетне кратке рока који ми је за писање овог извјештаја дат нијесам то могао учинити.

ника бораца ивинулих 1848. Биле су присутне и госпоје из највиших аристократских кругова. Све је мирно. Говори се да ће Фејрвари одступити. Наслиједио би га Куен Х-дерваря. Поручник Калај, син покојног министра Калаја, иступио је из војске и придружио се Комитовцима. Кошут се био равболио, али сад му здравље окреће на боље.

БИОГРАД, 4. марта. — Бугарски тајни македонски комитет у Софији осуду је на смрт неколико српских четника и њихових војвода у Македонији.

БИОГРАД, 4. марта. — (Специјалан телеграм) Скупштинској сједници присутни су сви посланици. Пошто је опструкција престала, Грујићева влада представила се Скупштини, изјавивши да ће продужити програм бивше владе. Продужити рад око трговинских уговора, наоружања и жељезница Претходни су радови у току. Влада са пуно наде и преданости прихваћа послове. Прочитан је предлог владе да се Скупштина одложи до 9 априла. О предлогу рјешаваће Скупштина.

БИОГРАД, 4. марта (специјалан телеграм). — Граница српско-аустро-угарска биће отворена у подјељак 6 марта. С Аустро-Угарском је постигнут споразум на основи највећег повлашћења до закључења дефинитивног уговора. Преговори у Бечу настављени за закључење трговинског уговора. — Скупштина је одложена за 9 април.

На знање Књ. питомцима

Овијем се даје на знање свијем Књ. питомцима без изузетка, да ће се од њих тражити, да у овој школској години, уз примјерно владање, покажу најмање добар успјех из свију појединости обавезних предмета, на да добијају право и даље на државну помоћ, у противном случају стипендија ће им се одузети.

Нека питомци у своје вријеме, и најлаже до 1. августа, поднесу овом Министарству увјерење о свом раду. Ко ово не учини до одређеног дана, губи право на стипендију.

Бр. 368

Цетиње, 1. марта 1906.

Министарство Просвјете и Црквенијех Послова.

Зван. 1—1.

П О З И В.

Лазо Средановић из Никшића, бивши поштањско телеграфски чиновник, позива се да до 15 јуна ове год. предстане Књ. Облас Суду, ради суђења за вљочин провентјере новаца на пошти у Велимију, у противном случају суд ће и без његова присуства доијети пресуду на основу оптужбе.

Никшић, 26. јануара 1906. г.

Број 456.

V—1905—104.

Из канц. Књ. Обласног Суда.

(Зван.) 3—3.

О Г Л А С.

Јавна продаја непокретности Лазара Великића из Главице, извршиће се дана 13. марта и 13. априла т. г. 1906.

Видјет оглас у „Гласу Црногорца“ Бр. 4 од 1906.

Број—211.—ex—1906.—2—ex—1905

Даниловград 14 фебруара 1906

Капетански Суд Д-град.

Вршиоц дужности

Кап. Т. Ђуровић

(Зван.) 1—1.

Службене објаве.

О Г Л А С.

Књ. обласни суд у Подгорици на основу свог рјешења 18. фебруара 1906 г. број доњ, позива све повјерлице Аписа Алије Ђучевића, подгоричког емигранта, да своја потраживања са свим исправама кје имају поднесу обласном суду до дана 15 марта 1906. г по с. к.

Ово треба да ураде и они Бечевићеви повјерници, кји су и прије учинили пријаве својих траживања код окружног и обласног суда иначе и послје означеног

дана ниција пријава неће бити узета у обзир.

Број 39. ex 1906—IV—1904—16.

Подгорица 20. фебруара 1906. г.

Из канц. облас. суда вршилац дужности предсједника С. Церовић.

P. 92 Број. 92. 1—1

О Г Л А С.

Износи се на јавну продају следеће непокретности Радоша Савова Мартиновића из Салевића.

1) Од поткућнице у Салевиће оранице $2\frac{1}{8}$ и $12\frac{1}{2}$ метара од рада која се граничи: од истока и југа земљом Радула Савова Мартиновића, од сјевера шљивљаком који за овим следеће, а од запада земљом истог Радоша, процијенено круна 500.

2) Шљивљак од исте оранице, у који има под мјером $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{16}$ оранице, на којој је усађено 30 коријена шљива које фруктају; који се граничи: од истока земљом Радула Савова Мартиновића од сјевера кољским путем, од запада и југа земљом истог Радоша; процијенено круна 420.

Продаја ће се извршити у канцеларији капетанског суда у Краљима.

За продају се одређују три рока: први рок 1 марта, други 1 априла, трећи 1 августа ове године.

На првом року непокретности се неће продати испод процијенене вриједности, на другом хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ процијенене вриједности а на трећем року непокретности ће се уступити понудиоцу највише цијене.

Сваки је лциднтант дужан положити јемство 10% од процијенене вриједности.

Позивају се сви они који на непокретностима имају какво реално право као и они који имају право прече купње да се пријаве суду прије прве продаје.

Број 58 ex 1906 102—1905

Краље, 13 фебруара 1906. године.

Капетански Суд

канц. Михаило Лекић

P. 212 Бр. 94 1—1

С Т Ј Е Ч А Ј.

Ријешењем Књ. Обласног Суда на Цетињу од 24. фебруара 1906. год., број 471—IV—1906—67, отворен је стјечај над имовином презадуженог Ноц Коделе бив. трговца с Цетиња с тим, да се сви његови дужитељи најлаже до 20. априла о. г. пријаве општинском суду на Цетињу са својим потраживањима поткријељеним односним исправама.

Послије реченог дана ниција се потраживања неће усвојити.

Такође се позивају дужници презадуженог Коделе, да у исто вријеме реченом суду исплате своје дугове.

Број 471—IV—1906—67.

Цетиње, 24. фебруара 1906. г.

Из канцеларије

Књ. Обласног Суда.

P. 94 Бр. 98 1—2

О Г Л А С.

На основу ријешења Књ. Великог Суда од 25. септембра 1905 год., Број 1646—IV—1905—275—, износи се на јавну продају доле описане непокретности Јова Ратковића, у општини Драгољској, које су процијенене круна 6000.

Продаја ће се извршити у капетанском суду у Озриницима.

За продају одређена су три рока: 22. марта, 22. априла и 22. августа т. године од 8 сата до 3 послје подне.

На првом року непокретности неће се продати испод процијенене вриједности, на другом хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ процијенене вриједности, а на трећем року непокретности ће се уступити понудиоцу највише цијене.

Сваки је лциднтант дужан положити јемство од 10% од процијенене вриједности.

Позивају се сви они, те имају на непокретностима какво реално право дужнички повјерници, као и они који имају право прече купње, да се пријаве Суду прије почетка прве продаје.

Опис непокретности:

1.) кућа клачна на два боја тиглом покривена са једном казаром и кујином, дугачка је са зидовима 10 метара и 40 цент., а широка 5 метара и 90 цент. —

2.) Под кућу у „До“ земље оранице рала $5\frac{3}{4}$ са баштом од 74 коријена шљива, јабука крушака и трешања. —

3.) Мли. су два витла и млијачким правом, тиглом покривен, дужине 5 метара и 55 цент. без зидова, а шарок 4. метра и 90. цент.

4.) 2 лишњака горе око куће и земље.

5.) 1 рало земље при јажи у Грачаницу, које је изложено пошњи воде.

Сва горња имовина граничи са следећим границама: од истока гора Радоње Кнежевића и Благоја Сабаковића, запада и сјевера поток Жљубина, а од југа други дио млица Ратковића са једним витлом,

који има право пола воде, и ријека Грачаница.

К броју 1022—387—1905
Оригинали, 20. фебруара 1906. г.
Капетански Суд:
кат Милисав Николић.
Р. 287 Бр. 103. 1—1

О Г Л А С.

Износи се на јавну продају доле описане непокретности Ђура Јованова Глушевића из Грахова, које су процијенене круна 3700.

Продаја ће се извршити у канцеларији капетанског суда у Грахову.

За продају одређују се три рока; први на 27. марта, друга на 27. априла а трећи на 27. маја т. г. у 10 сати прије подне.

На прва два рока неће се непокретност продати испод процијенене вриједности, а на трећем и ниже, али никако испод $\frac{1}{4}$ процијенене вриједности — непокретности.

Позивају се сви они, који имају на непокретностима какво реално право, дужински повјерљиви и они, који имају право прече купње, да се пријаве суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

Немало орачине рала $8 \frac{1}{4}$ постојећа у два комада, у складу „Нудолу“ 1 ви комад, зван „шировина“, „оглавина“ и „бакче“, у све 5 рала орачине, 8 листобера горе и на истој 1 кућа на два боја, а тако и припадајуће јој право топлења водом. Помениута непокретност процијенена је круна 2400, а граници: од истока имовином Милоша Савоја, од запада имовином Петра Ђуканова, од сјевера заслапском комуни пом., а од југа комунином нудолском.

Пети комад зван „ограда“ код пољанице $3 \frac{1}{4}$ рала орачине и њен припадајући удут с правом топлења водом. Процијенен круна 1300, а граници: од истока Ђуровом пољаницом т. ј. потоком, од запада имовином Ђура и Видека Глушевића т. ј. путем, од сјевера ријеком, а од југа комунином нудолском.

Број 212—1906, 139 ек 1905
Грахово, 27. фебруара 1906 год.
Капетански Суд
капетан Аким Даковић.
Р. 242 Бр. 104 1—1

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Јављамо свијема *К. Ц. Олсоним* школама, да ће најдаље до 20 марта о. г. изаћи из штампе

П Р В А Ч И Т А Н К А

од Ђура Пбновића, ново поправљено и попуњено издање, а цијена јој је 40 хелера.

Наруџбине треба одмах упућивати књижари Калуђеровића, која ће књиге неодложно разаслати.

Цетиње, 1. марта 1906
Управа
Државне Штампарије.

О б ј а в а.

Позивају се чланови Анонимног Црногорског Друштва, „Управа Књ. Црногорског Монопола Дувана.“ да присуствују Главној редовној Скупштини, која ће се одржати у Млецима (Самро S. Provolo, Palazzo Vianelli 4711), у четвртак, 23. марта (5. априла) о. г. у 3 сата послје подне.

Дневни ред:

1-во. Приказивање „биланса“ за 1905 год. и односна ријешења;

2-го. Именовање Ревизора рачуна и одређење њихове награде за прошли рад;

3-ће. Приједлог о измјени чл. 15. Друштвеног Статута.

Господа Акционари дужни су у смислу чл. 11. Друштвеног Статута, положити до 12. (25.) о. м. акције и пуномоћја код Главне Управе.

Подгорица, 25. фебруара 1906.
10. марта

Предеједник
Административног Савјета, Комесар Књ. Владе,
Роберто Паганини Андрија Радовић

Изаслани Савјетник
(Главни Управитељ)
Јосиф Волин.

Р. 116. 1—1

Објава.

Част ми је доставити штованој публици да је Компанија Сингер дионачког друштва шиваћих машина на молбу муштерија дозволила послати учитељицу специјалну за вјештачки вез, за шивење, кројење и цртање све врсте бијелог рубља и женске робе; чим је прилика свакој женској да научи све ово што је потребито свакој фамилији. Школа почиње у Подгорици 1. марта а биће на Цетињу, Ријеци, Вар-пазару, Данилов-граду, Никшићу, Шавнику, Колашину, Авдријевици. Слободан је свако у радњи вврнути сваку хаљиву на израду. Под гаранцијом у деповату имамо сваке врсте машина по утврђеној цијени.

Подгорица, 4. јануара 1906.

За Компанију Сингер шиваћих машина
главни заступник Ристо Рундо.

Р. 104 Бр. 5 3—5

Старе црногорске употребљене пошт. марке као и друге источних држава купујем по најбољој цијени. Понуде и пошиљке регулишу се преко поште. Скупљачима разпродајем изборку од 15000 разних марка.

A. Weisz Briefmarkenhandlung
Wien I Adlegasse 8.

И. п. Бр. 8 3—8

Објава.

Потписани опномоћен од Н. Н. власника носе куће, која постоји на сјеверном крају „Његуново Рива“ у овој вароши; сирам нојног стана, а при пазарништу Пиперско-Бјелопавлићском, износи исту на продају из слободне руке.

Кућа је са два лица, у дужини 45 метара, у ширини 12 и 15 метара, а састоји се из 12 потпуно уређених соба и три кухине поред куће, тако, да могу comodно а свим одвојено три фамилије становати.

Авлија је доста пространа и овидана камоном у клаку.

Зидови, кров и унутрашњост одговара радovima прве врсте.

Ко би исту жељиво купити, нека се за услове обрати пароху подгоричком г. Крсту Поповићу, или потписаном.

Подгорица, 20. јануара 1906. г.

Петар Чолановић.
Р. 112 Бр. 28 3—3

ПРЕТПЛАТИТЕ СЕ
за 4 круне 30 хелера на
„СРПСКО ЦВЕЋЕ“
белетристички месечни часопис
што излази у Прагу VIII
под уредништвом
г-ђе Зорке Ховоркове.
И. п. Бр. 43. 3—3

О г л а с

По овлашћењу S. R. продајем масивни „Шпорет“ најновије системе, са три котура, казан и пећ за осамдесет круна.

Катунска улица Број 71.

Мило Газивоца
механик

Р. 26 Бр. 44 3—3

Продајем само за готов новац по ниској цијени моју цревљарску радионицу постојећу у овој вароши у Иван-Беговој улици број 8. Ко

би исту жељиво купити нека се обрати подписатоме пошто се исти сели оцавдје.

Цетиње, Ђуш Бег
Цревљар
Р. 38 Бр. 62 2—2

Јован Милошевић — Трст

комисионарски посао. трговина на велико у колонијалној роби, дрога-рији, јужњим воћем и т. д.

Имаде везе са највећим свестраним увозним и извозним пејзацама: Све врсте земаљских производа као орахе, вуну, кожу, звијерку, разно медаминално коријење, лишће, бобе, и цвијет купује за свој властити рачун и прима у комисију — постивава најбоље цијене, кулантна послуга, провизиона стопа умјерена.

И. п. Бр. 86, 3—26

Накладом штампарије Мирослава Спанића у (Сријемској) Митровици изишло је у српском преводу, сензационално дјело потп. ручника Билзе-а (Фрица пл. од Кирбурга) под насловом:

ИЗ ЈЕДНОГ МАЛОГ ГАРНИЗОНА

савремена слика из војничког живота.

Послије ових догађаја и неприлика, која је потпоручник Билзе, издавши своје дјело доживио; побудило је жељу цијелог образованог свијета, да дјело тог младог потпоручника прочита.

Двјеста хиљада примјерака, није могло да задовољи немачку читалачку публику, изузевши грађане царевине њемачке, пошто је исто дјело за њих забрањено

Сад се пак Србима пружа прилика, да то дјело прочитају у лијепом и чистом српском језику и да виде:

Зашто је то дјело Билзе написао?

Зашто је за Њемачку забрањено и

Зашто су Билзе а затворили.

Књига износи 17 $\frac{1}{2}$ штампаних табакса и стаје 250 к. Ко поручи 10 књига добија једанајесту на поклон са плаћеном поштарином. За Србију Дин 270, а 9 књига 20 дин., плаћена поштарина. Само ко умјетрјед новац поштом добива књигу са плаћеном поштарином —

Накладна штампарија
Мирослава Спанића
Митровица (Сријем).

И. п. Бр. 111 4—10

О Г Л А С.

По рјешењу Одбора ове Општине, одобреном актом г. Министра Унутр. Дјела, Управа ове Општине продаје на јавном ауктану, радњу, општинске нове куће у овој вароши.

Кућа ће бити дугачка 12. а широка 10. метара са зидовима.

Инканат ће се држати у канцеларију потписате Управе, на 26. свога мјесеца од 8—12. сати прије и од 2—5. сати послје подне; и радња тога дана укупити понудиоцу најмање цијене, т. ј. ако услови буду повољни.

Позивају се сви они који желе лицитирати, да реченог дана наводе присуствовати лицитацији.

Са ближњим условима за да, лицитанти се могу сваког дана и прије одређеног рока упознати у канцеларију ове Управе.

Сваки лицитант, предходно је дужан положити у готову новцу кауцију 1500. круна; или у непокретних добрима, која по најнижој цијени вриједе до 3000. круна, о чему је дужан докјети заставну признаницу, иначе без тога нема права лицитирања.

Број 207. 40—190;
Даниловград, 2. марта 1906.

Управа вар. општ. Д. града.
Предеједник: кат. Т. Ђуровић.
Р. 160. Број 107 1—3

Овим стављам до знања свим пријатељима и познаницима мог нигда незаборавног супруга

† НИКОЛЕ

да ћу у уторак, 7 ов. мјес. у 8 сати из јутра, давати четрдесетодневни парастос за упокој његове душе, у оvd. храму Св. Георгија.

Подгорица, 1. марта 1906.

Ожаловљена:
Ана удова Сундечић.

Р. 47. Бр. 10 1—1

ЗАХВАЛНОСТ

Свим мојим пријатељима и сродницима, који за вријеме болести, смрти и погребна мога незаборављеног оца

Симона Ђуришина Бјелоша,

преминулог у дубокој старости у 93. години свога живота 18. фебруара, ма буд којим начином учествоваше, најсрдачније захваљујем.

Вјечита хвала браћи Конацијама, који у великом броју дођаше и мог оца онако брацки ожалише.

Велика хвала грађанству вароши Цетиња и Бајицама, који присуствоваху спроводу.

Особита хвала свештенику г Илији Капи на његовом лијепом и дирљивом говору испраћајући покојника до вјечне му куће.

Цетиње, 28 фебр. 1906.

Ожаловљени син.
Божо Симонов
с породицом.

Р. 88. Бр. 108 1—1

Јавна захвалност.

Приликом смрти наше добре и никад непрежаљене мајке

† ДАФИНЕ,

која се пресели у вјечност 26. фебруара ов. год. у 84. години живота, изјављујемо искрену благодарност свима сродницима, пријатељима и племеницима, који у овој нашој жалости ма којим путем учествоваше и покојници до вјечне јој куће испратили.

Цетиње, 3. марта 1906.

Сердар Раде Пламенац
с породицом.

Р. 58. Бр. 102. 1—1

Јавна благодарност.

Приликом смрти нашега омиљенога сина, односно брата и стрица

† ШПИРА

који се пресели у вјечност 20. фебруара у најљепшем цвијету младости, у двадестој години.

Вјечита хвала грађанству Подгоричком који у великом броју покојника до вјечне куће испратили.

Особита хвала г. Војводи Пламенцу са госпођом који спровод увеличаше.

Срдачна хвала вашој браћи, пријатељима и познаницима са стране, који нам било лично, било телеграфски или писмено саучешће изјавише

Још једном свијема и свакоме хвала.

Подгорица, 28. фебруара 1906.

Ожаловљени отац:

Командир Сава Врбица с породицом.
Р. 95. Број 106 1—1

Моје никад непрежаљеном мужу

Васу Пиперу

даваћу годишњи парастос у четвртак 9. овог мјесеца у 10 часова пр. подне на новом гробљу, о чему извјештавам сроднике и пријатеље покојникове и моје, молећи их за учешће.

Цетиње, 4. марта 1906.

Ожаловљена супруга:
Станица Пипер.

Р. 44. Бр. 105 1—1